

European Securities and
Markets Authority

Suunised

Direktiivi 2011/61/EL artikli 25 kohta

Sisukord

I. Reguleerimisala	3
II. Viited õigusaktidele, lühendid ja mõisted	4
III. Eesmärk.....	5
IV. Nõuete järgimise ja aruandekohustus.....	6
V. Suunised direktiivi 2011/61/EL artikli 25 kohta.....	7
VI. Lisad.....	13

I. Reguleerimisala

Sihtrühm

1. Käesolevaid suuniseid kohaldatakse pädevate asutuste suhtes.

Mille alusel neid kohaldatakse?

2. Käesolevaid suuniseid kohaldatakse seoses AIFide valitsejaid käsitleva direktiivi (AIFMD) artikliga 25.

Millal suuniseid kohaldatakse?

3. Käesolevaid suuniseid kohaldatakse alates kahe kuu möödumisest suuniste avaldamisest ESMA veebilehel kõigis Euroopa Liidu ametlikes keeltes.

II. Viited õigusaktidele, lühendid ja mõisted

Viidatud õigusaktid

Alternatiivsete investeerimisfondide valitsejaid käsitlev direktiiv (AIFMD)

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2011. aasta direktiiv 2011/61/EL alternatiivsete investeerimisfondide valitsejate kohta, millega muudetakse direktiive 2003/41/EÜ ja 2009/65/EÜ ning määruseid (EÜ) nr 1060/2009 ja (EL) nr 1095/2010¹

AIFMD 2. taseme määrus

Komisjoni delegeeritud määrus (EL) nr 231/2013, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/61/EL seoses erandite, üldiste tegutsemistingimuste, depositeerimise, finantsvõimenduse, läbipaistvuse ja järelevalvega

ESMA määrus

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1095/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/77/EÜ²

Lühendid

AIF	Alternatiivne investeerimisfond
AIFM	Alternatiivse investeerimisfondi valitseja
ASR	Aasta statistikaaruanne
EBA	Euroopa Pangandusjärelevalve
EKP	Euroopa Keskpank
EIOPA	Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve

---

¹ ELT L 174, 1.7.2011, lk 1.

² ELT L 331, 15.12.2010, lk 84.

III. Eesmärk

4. Suunised põhinevad ESMA määruse artikli 16 lõikel 1. Suuniste eesmärk on kehtestada Euroopa Finantsjärelevalve Süsteemis ühtne, tõhus ja toimiv järelevalvetava ning tagada AIFMD artikli 25 ühtne, ühetaoline ja järjepidev kohaldamine. Täpsemalt tegelevad need finantsvõimendusega seotud süsteemse riski hindamisega ja nende eesmärk on tagada, et pädevad asutused rakendaksid järjepidevat lähenemist finantsvõimendusega seotud meetmete rakendamise tingimuste täitmise hindamisel.

IV. Nõuete järgimise ja aruandekohustus

Suuniste staatus

5. Kooskõlas ESMA määruse artikli 16 lõikega 3 peavad pädevad asutused tegema kõik selleks, et neid suuniseid järgida.
6. Pädevad asutused, kelle suhtes käesolevaid suuniseid kohaldatakse, peavad neid järgima, lisades need oma riiklikku õigus- või järelevalveraamistikku.

Aruandekohustus

7. Pädevad asutused, kellele neid suuniseid kohaldatakse, peavad kahe kuu jooksul alates suuniste avaldamisest kõigis ELi ametlikes keeltes ESMA veebilehel ESMA-le teatama, kas nad i) järgivad suuniseid, ii) ei järgi suuniseid, kuid kavatsevad järgida, või iii) ei järgi suuniseid ega kavatse neid järgida.
8. Mittejärgimise korral peavad pädevad asutused kahe kuu jooksul pärast seda, kui suunised on avaldatud ESMA veebilehel kõigis ELi ametlikes keeltes, teatama ESMA-le suuniste mittejärgimise põhjused.
9. Teate vorm on ESMA veebilehel. Kui vorm on täidetud, tuleb see edastada ESMA-le.

V. Suunised direktiivi 2011/61/EL artikli 25 kohta

V.I. Suunised finantsvõimendusega seotud süsteemse riski hindamise kohta

10. Ulatus, milles finantsvõimenduse kasutamine aitab kaasa süsteemse riski kasvamisele finantssüsteemis, hindamisel AIFMD artikli 25 kohaselt (riskihindamine) peaksid pädevad asutused arvestama erineva kvantitatiivse ja kvalitatiivse teabega.
11. Pädevad asutused peaksid riskihindamise läbi viima üks kord kvartalis.
12. Riskihindamine peaks järgima kahesammulist lähenemist:
  - a) 1. samm: Finantsvõimenduse tase, allikas ja erinevad kasutused (Tabel 1)
  - b) 2. samm: Finantsvõimendusega seotud süsteemne risk (Tabel 2)
13. 1. sammu juureks peaksid pädevad ametivõimud tuvastama AIFid, millel on suurem tõenäosus avaldada riske finantssüsteemile. Järgmised AIFid avaldavad tõenäolisemalt riske finantssüsteemile:
  - a) AIFid, mis rakendavad finantsvõimendust AIFMD 2. taseme määruse artikli 111 lõike 1 kohaselt olulisel määral;
  - b) AIFid, mis rakendavad finantsvõimendust AIFMD 2. taseme määruse artikli 111 lõike 1 kohaselt ebaolulisel määral ja kelle poolt valitsevate reguleeritavate varade summa on aruandekuupäeva seisuga suurem kui 500 miljonit eurot³; ja
  - c) AIFid, mis rakendavad finantsvõimendust, kuid ei kuulu punktide a) ja b) alla, kelle ebaharilikult kõrget finantsvõimenduse kasutamist mõõdetakse tabelis 1 toodud indikaatorite kaudu, võivad avaldada riski finantsstabiilsusele.
14. Lõike 13 punkti c) tähenduses on „ebaharilikult kõrge finantsvõimenduse kasutamine“ finantsvõimenduse kasutamine, mis erineb oluliselt (näiteks kõrge protsentiil väljamaksetest) teiste AIFide omast, kui võrrelda AIFide finantsvõimenduse väärtust:
  - a) sama tüüpi AIFide (näiteks riskifondid, börsiväline kapital, kinnisvara, fondifondid ja muud AIFid) finantsvõimenduse mediaanväärtuse või keskmise väärtusega; ja
  - b) AIFi ajaloolise finantsvõimenduse mediaanväärtuse või keskmise väärtusega.
15. 2. sammu juures peaksid pädevad asutused hindama potentsiaalseid finantsvõimendusega seotud süsteemseid riske AIFide finantsstabiilsusele, nagu on määratletud 1. sammu juures, ja kaasama oma hindamisse vähemalt järgmised riskid:
  - a) turumõju risk;
  - b) kiirmüügi risk;
  - c) finantsasutustele mõju otsese ülekandumise risk; ja

---

³ See lüvend vastab pooleaastasele või kvartaalsele aruandlussagedusele, nagu on toodud komisjoni määruse 231/2013 artikli 110 lõike 3 punktides a) ja c), tegevusloa saanud AIFI valitsejate jaoks, lähtudes valitsejate omadustest ja valitsetavatest AIFidest. Täielikud graafikud aruandlussageduste kohta on kättesaadavad ESMA juhistes aruandekohustuste kohta.

d) otsese laenuvahenduse häirete risk.

16. Pädevad asutused peaksid oma riskihindamise aluseks võtma AIFMD andmed, mis on kogutud aruandlussageduse järgi, mis on sätestatud AIFMD 2. taseme määruse artiklis 11. Lisaks AIFMD andmetele peaksid pädevad asutused kasutama parimaid kättesaadavaid andmeid mõningate tabelis 2 toodud indikaatorite kohta, sealhulgas riikliku järelevalve andmeid ja/või kolmandate poolte andmeid, kui see on asjakohane. Vastuolude riski piiramiseks peaksid pädevad asutused viitama lisas I toodud (mittetäielikule) andmeallikate nimekirjale.
17. Pädevad asutused peaksid oma riskihindamise tulemused ESMA-le edastama vähemalt kord aastas ja iga kord, kui nad tuvastavad finantsstabiilsuse seisukohast olulise riski. Pädevad asutused peaksid teavitama teisi pädevaid ELi asutusi, kui AIFMi poolt teistes ELi jurisdiktsioonis tehtud toimingud või korraldused võivad tekitada riske finantsstabiilsusele ja finantsüsteemi terviklikkusele.
18. Pädevad asutused peaksid kasutama oma riskihindamist vajaduse korral koos kvalitatiivse hindamisega, et välja valida AIFid, mille puhul on asjakohane seada finantsvõimenduse limiit jaos V.II toodud juhiste kohaselt.

Tabel 1

Finantsvõimendusega seotud süsteemne risk	Näitaja	Kirjeldus	Kohaldamisala	Andmeallikas ⁴
Finantsvõimenduse meetmed Tase, allikas ja finantsvõimenduse erinevad kasutusviisid	Brutofinantsvõimendus	AIFi finantsvõimendus, nagu on arvatud brutomeetodi kohaselt	Üksik AIF	AIFMD: 294
	Kohustustepõhine finantsvõimendus	AIFi finantsvõimendus nagu on arvatud kohustustepõhise meetodi kohaselt	Üksik AIF	AIFMD: 295
	Korrigeeritud finantsvõimendus ⁵	Brutoriskipositsioonid (välja arvatud riski maandamise eesmärgiga intressimäära tuletisinstrumentid ja FEX) protsendina vara puhasväärtusest.	Üksik AIF	AIFMD: 123,124, 53
	Finantsvõimendus	Raha või väärtpaberite laenu protsendina vara puhasväärtusest	Üksik AIF	AIFMD: 283,286, 53
Valitsetavad varad	Regulatiivsed valitsetavad varad	AIFi valitsetavate varade väärtus alusväärings, kasutades AIFMD 2. taseme määruse artiklites 2 ja 10 sätestatud meetodit.	Üksik AIF	AIFMD: 48

⁴ Joonised viitavad vastavale väljale AIFMD aruandluses.

⁵ See meede välistab finantsvõimenduse arvutamisest intressimäära tuletisinstrumentid, järgides lähenemist, mida kasutatakse ELi AIFide ASRides. Tõepoolest, intressimäära tuletisinstrumentide kasutamine kipub finantsvõimenduse meetmeid võimendama, kuna intressimäära tuletisinstrumente mõõdetakse tingliku väärtuse alusel (neid ei kohandata kestuse järgi, nagu tehakse kohustustel põhineva meetodi alusel).

Tabel 2

Finantsvõimendusega seotud süsteemne risk	Näitaja	Kirjeldus	Kohaldamisala	Andmeallikas ⁶													
Mõju turule AIFi või AIFide grupi suurus on piisav turule liikumiseks	Neto riskipositsioon	Vara puhasväärtus x finantsvõimendus arvestatud kohustustepõhise meetodi alusel	Üksik AIF	AIFMD: 53, 295													
	Jalajälg aluseks olevale turule	Varade põhikategooriad, millesse AIF on investeerinud võrrelduna aluseks oleva turu suurusega	Reitinguagentuuride rühm	AIFMD: 123, 124 Aluseks oleva turu suurus väliste andmete alusel (vaata Lisa II)													
		Iga varaklassi käibe väärtus aruandluskuude jooksul võrreldes varaklassi käibega	Reitinguagentuuride rühm	AIFMD: 126 Aluseks oleva turu suurus väliste andmete alusel (vaata Lisa II)													
Kiirmüükidest tulenev risk AIFMi tegevused võivad aidata kaasa allakäiguspiraalile finantsinstrumentide või muude varade hindades viisil, mis ohustab selliste finantsinstrumentide või muude varade elujõulisust	Investorite kontsentratsioon	AIFi omakapitali protsent, mille tegelikud tulusaajad on viis suurimat omanikku	Üksik AIF	AIFMD: 118													
	Likviidsusprofiil	Keskmine erinevus ajarühmade lõikes AIFi likvideeritavate portfelli osa ja investorite tagasiostumaksete saamise võime vahel.	Üksik AIF	AIFMD: 53, 57, 178-184, 186-192													
	Vähemlikviidsete varade osa	Mittelikviidsete varade hulka kuuluvad materiaalsed varad, börsil noteerimata aktsiad, mitteinvesteeringusjärgu ettevõtete ja vahetusvõlakirjad ning laenu protsendina valitsetavatest varadest	Üksik AIF	AIFMD: 33, 123,													
	Potentsiaalsed likviidsusnõuded, mis tulenevad turušokist (üksik AIF, % vara puhasväärtusest, AIFide rühm: alusvääringus)	<table border="1"> <tr> <td rowspan="3">Riskinäitajad</td> <td>Netokapitali delta</td> <td rowspan="3">Üksik AIF või AIFide rühm</td> <td rowspan="3">AIFMD: 53, 139:142</td> </tr> <tr> <td>Neto DV01</td> </tr> <tr> <td>Neto CS01</td> </tr> <tr> <td rowspan="3">Lisainfo, mille kohta võivad pädevad asutused nõuda AIFMidelt perioodiliste aruannete esitamist AIFMD artikli 24 lõike 5 kohaselt</td> <td>VaR (riskiväärtus)</td> <td rowspan="3">Üksik AIF või AIFide rühm</td> <td rowspan="3">AIFMD: 53, 139,145, 302</td> </tr> <tr> <td>Vega riskipositsioon</td> </tr> <tr> <td>Neto FX delta</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Neto kauba delta</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>	Riskinäitajad	Netokapitali delta	Üksik AIF või AIFide rühm	AIFMD: 53, 139:142	Neto DV01	Neto CS01	Lisainfo, mille kohta võivad pädevad asutused nõuda AIFMidelt perioodiliste aruannete esitamist AIFMD artikli 24 lõike 5 kohaselt	VaR (riskiväärtus)	Üksik AIF või AIFide rühm	AIFMD: 53, 139,145, 302	Vega riskipositsioon	Neto FX delta		Neto kauba delta	
Riskinäitajad	Netokapitali delta	Üksik AIF või AIFide rühm		AIFMD: 53, 139:142													
	Neto DV01																
	Neto CS01																
Lisainfo, mille kohta võivad pädevad asutused nõuda AIFMidelt perioodiliste aruannete esitamist AIFMD artikli 24 lõike 5 kohaselt	VaR (riskiväärtus)	Üksik AIF või AIFide rühm	AIFMD: 53, 139,145, 302														
	Vega riskipositsioon																
	Neto FX delta																
	Neto kauba delta																

⁶ Joonised viitavad vastavale väljale AIFMD aruandluses.

Finantsvõimendusega seotud süsteemne risk	Näitaja	Kirjeldus	Kohaldamisala	Andreallikas ⁶
	Muud potentsiaalsed likviidsusnõuded	Potentsiaalsed likviidsusnõuded lisatagatistelt (AIFide tuletisinstrumentidelt ja tagasiostutehingutelt) kättesaadavate likviidsete varadega võrreldes	Üksik AIF	AIFMD: 185, 284-289, 157-159
		Potentsiaalsed likviidsusnõuded (allikate kaupa)	Üksik AIF	AIFMD: 297-301
Finantsasutustele mõju otsese ülekandumise risk AIFi või mitme AIFi välismõju võib moodustada olulise turu-, likviidsus- ja vastaspoole riski allika finantseerimisasutustele	Seosed finantseerimisasutustega investeringute kaudu	Finantseerimisasutuste emiteeritud börsil noteeritud aktsiatesse ja võlakirjadesse investeeritud pika positsiooni väärtus	Reitinguagentuuride rühm	AIFMD: 123 (Finantseerimisasutuste poolt emiteeritud võlakirjad)
		Struktureeritud ja väärtpaperistatud toodete pikkade riskipositsioonide summa.	Reitinguagentuuride rühm	AIFMD: 53, 57, 123
	Vastaspoole risk	Vastaspoole turuväärtusega netokrediidipositsioon AIFi suhtes	Üksik AIF	160-171 AIFi vastaspoole suurus väliste andmete alusel (vaata Lisa II)
		Potentsiaalsed likviidsusnõuded, mis tulenevad turušokist ⁷ (vaata ülalt)	Üksik AIF	Üksik AIF
Seosed finantseerimisasutustega investorite baasi kaudu	Kahjumiriski riskipositsiooniga finantseerimisasutus ⁸	Reitinguagentuuride rühm	AIFMD: 209	
Otsese laenuvahenduse häirete risk AIFide panus reaalmajanduse finantsvõimenduse vähendamise rahastamisesse languse ajal, mis aitab kaasa üldise krediidi protsükliisusele.	AIFi investeringud mitte-finantseerimisasutuste krediidiinstrumentidesse	Ettevõtete võlakirjade, vahetusvõlakirjade (mida ei ole emiteerinud finantsasutused) pikkade positsioonide väärtuste summa.	Reitinguagentuuride rühm	AIFMD: 123
		Finantsvõimendatud ja muude laenude summa	Reitinguagentuuride rühm	AIFMD: 123

⁷ Tuletisinstrumentidest tulenevad likviidsusnõuded esindavad eriti vastaspoole riski vastaspoole jaoks.

⁸ Pankade riskipositsiooni varipangandusasutuste suhtes piiravad sellest hoolimata EBA juhised. EBA on seisukohal, et ainult piiratud finantsvõimendusega AIFe võib lugeda varipangandusasutuste definitsioonist väljaspool olevaks

V.II. Suunised finantsvõimenduse kohta

19. Tehes otsuseid selle kohta, kas kehtestada finantsvõimenduse limiite AIFMile, mis valitseb AIFe, mis tekitavad riske finantsstabiilsusele, peaksid pädevad asutused kaaluma (nagu on illustreeritud juhtumiuuringutes Lisas II):
- AIFide poolt tekitatud riske vastavalt nende tüübile (riskifond, börsiväline kapital, kinnisvara, fondifond või muu asjakohane tüüp) ja riskiprofiilile nagu on määratletud riskihindamises, mis on läbi viidud vastavalt lõikele 12;
  - riske, mis kaasnevad ühise riskipositsiooniga. Kui pädevad asutused määravad kindlaks, et sama tüüpi ja sarnase riskiprofiiliga AIFid võivad kollektiivselt tekitada finantsvõimendusega seotud süsteemseid riske, peaksid nad kohaldama finantsvõimenduse limiite sarnasel või identsel viisil kõigile sellesse gruppi kuuluvatele AIFidele.
20. Pädevad asutused peaksid hoolikalt rakendama finantsvõimenduse limiite nii ajastamise kui ka üleminekute osas:
- Kui pädevad asutused kehtestavad pidevad finantsvõimenduse limiidid AIFile või AIFide rühmale, peaks limiite säilitama senikaua, kuni AIFi või AIFide rühma tekitatud riskid ei ole vähenenud;
  - kui pädevad asutused kehtestavad ajutisi finantsvõimenduse limiite, et piirata riski kasvamist, sealhulgas AIFi või AIFide rühma poolset mis tahes protsüklilist käitumist, näiteks juhul, kui AIF aitab kaasa ülemäärasele laenumahu kasvule või varade ülemääraste hindade moodustamisele, tuleks limiidid vabaks lasta turutingimuste muutuse korral või juhul, kui AIFi käitumine ei ole enam protsükliline;
  - Pädevad asutused peaksid rakendama finantsvõimenduse limiite progressiivselt („üleminekuperiood“), et vältida protsüklilisust, eriti kui limiitide seadmine protsüklilisel viisil võib põhjustada riski, mida nendega maandada üritatakse; ja
  - Pädevad asutused peaksid võtma arvesse võimalust tsükliliste limiitide kohaldamiseks, et leevendada riskide kogunemist ja realiseerumist finantstsükli kasvu- ja langusfaasides.
21. Finantsvõimenduse limiitide sobiva taseme määramisel peaksid pädevad asutused võtma arvesse nende tõhusust turumõju, kiirmüügi, finantsasutustele ülekandumise ja laenuvahenduse häiretega tegelemisel, et kindlustada, et sektoril säiliks võime pakkuda majandusele väärtuslikke teenuseid. Pädevad asutused peaksid arvestama järgmist:
- kui riskid on otseselt seotud finantsvõimenduse suurusega, peaks finantsvõimenduse piirangute seadmise eesmärk olema riskide suuruse vähendamine;
  - kui riskid on osaliselt seotud suurusega, kuid piirangute kehtestamine ei pruugi riske vähendada sama proportsionaalselt, kuna AIFid saavad oma strateegiaid kohandada, et säilitada sama riskitase, peaksid pädevad asutused kaaluma AIFide valitsemisele muude piirangute seadmist (näiteks piirangud investeerimispoliitikale, tagasimaksepoliitikale või riskipoliitikale); ja

c) kui limiitide kehtestamine võib viia ajutise riskide suurenemiseni, näiteks AIFMi poolt madalama riskiga varade müügi tõttu, et jõuda vastavusse uute nõuetega, peaksid pädevad asutused kehtestama muid piiranguid AIFi valitsemisele vähemalt kuni üleminekuperioodi lõpuni. Näiteks võivad piirangud sisaldada limiitide seadmist kindlate varade osakaalule nende panuse alusel AIFi riskiprofiili, nende tundlikkusele tururiski faktorite suhtes, nende vastaspooltega seotud riski riskipositsioonile või nende likviidsusele halvenenud turutingimuste korral. Likviidsuspuudujääkide hindamiseks võivad pädevad asutused nõuda AIFMilt ka tagasiostmispoliitikate rakendamist ja AIFi poolt pakutavate tagasiostmistest sageduse vähendamist või kehtestada neile tagasiostmistele etteteatamisperiodid.

22. Pädevad asutused peaksid hindama finantsvõimenduslimiitide tõhusust liigse finantsvõimenduse maandamisel, võttes arvesse järgmist:

a) finantsvõimenduse limiitide proportsionaalsust AIFMi poolt finantsvõimenduse kasutamisega tekitatava süsteemse riski suhtes;

b) finantsvõimenduse limiitide vastupidavust arbitraaži suhtes, eriti:

i) kui pädevad asutused teevad kindlaks, et AIF võib tekitada finantsvõimendusega seotud süsteemseid riske, tuleks samu limiite kaaluda erinevat tüüpi AIFide puhul, kelle riskiprofiilid on riskihindamise kohaselt samad. Seda eriti selleks, et vältida olukorda, kus AIFM deklareeriks teist tüüpi AIFi, et vältida finantsvõimenduse limiite; ja

ii) kalibreerimise keerukust.

VI. Lisad

I lisa Välise andmete kasutamine riskihindamise eesmärgil

- Pädevad asutused saavad võrrelda oma turgude AIFe ELi tasandil agregeeritud andmete abil. ESMA avaldab oma statistikaaruande ELi alternatiivsete investeerimisfondide kohta igal aastal⁹
- Finantsvõimendusega seotud süsteemsete riskide hindamiseks võib olla vaja välisandmeid, et mõõta AIFi riskipositsiooni seoses nende vastaspoole või turuga, millel nad tegutsevad. Seda eriti juhul, kui:
  - pädevad asutused soovivad hinnata AIFi või AIFide grupi turuosa, milleks on neil vaja teavet seoses AIFi riskipositsiooni ja aluseks oleva turu suurus;
  - pädevad asutused soovivad mõõta vastaspoole riski, milleks neil on vaja teavet vastaspoole kohta.
- Tabelis 3 olevad andmeallikad ei piira mis tahes muid andmeallikaid, mida ESMA võib tulevikus lisada, et parandada ammendavust, eriti seoses instrumentide ja geograafiliste piirkondadega.

Instrumendid, investeeriti, ja riskipositsioonid	millesse eri liiki	Aluseks olev turg	Allikas
a) Väärtpaberid			
Noteeritud aktsiad		Noteeritud osakud	EKP: Valitud euroala statistika ja riiklikud jaotused – väärtpaberite emissioon
Ettevõtlussektori võlakirjad, mida pole välja andnud finantseerimisasutus		Euro denominatsiooniga emiteeritud võlaväärtpaberid, mille on välja andnud finantssektoriväline äriühing	EKP: Valitud euroala statistika ja riiklikud jaotused – väärtpaberite emissioon
Ettevõtlussektori võlakirjad, mille on välja andnud finantseerimisasutus		Euro denominatsiooniga emiteeritud võlaväärtpaberid, mille on välja andnud finantseerimisasutus, mis ei ole rahaloomeasutus	EKP: Valitud euroala statistika ja riiklikud jaotused – väärtpaberite emissioon
Riigivõlakirjad		Euro denominatsiooniga emiteeritud võlaväärtpaberid, mille on välja andnud keskvalitsus	EKP: Valitud euroala statistika ja riiklikud jaotused – väärtpaberite emissioon
Struktureeritud/väärtpaberistatud tooted		Finantsvahendusettevõtted	EKP – Statistika – Finantsinstitutsioonid – Finantsvahendusettevõtted
b) Tuletisinstrumendid			

⁹ ESMA iga-aastase statistikaaruande viimane väljaanne (käesolevate suuniste välja andmise hetkel), ELi alternatiivsed investeerimisfondid, ESMA 2020: https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/esma50-165-1006_asr-aif_2020.pdf

Aktiapõhised tuletisinstrumentid	Aktiapõhised tuletisinstrumentid	ESMA: ASR ELi tuletisinstrumentide turu kohta
CDS	Krediidituletisinstrumentid	ESMA: ASR ELi tuletisinstrumentide turu kohta
Välisvaluuta	Tuletisinstrumentid	ESMA: ASR ELi tuletisinstrumentide turu kohta
Intressimäära tuletisinstrumentid	Intressimäära tuletisinstrumentid	ESMA: ASR ELi tuletisinstrumentide turu kohta
Kauba tuletisinstrumentid	Kaubad	ESMA: ASR ELi tuletisinstrumentide turu kohta
c) Ühisinvesteeringuettevõtjad		
Rahaturufondide ja likviidsuse juhtimise CIU	Euroala rahaturufondi bilansid	EKP – Statistika – Raha, krediit ja pangandus – Krediidiasutused ja rahaturufondid
ETF	Euroala investeerimisfondide bilansid	EKP – Statistika – Finantsinstitutsioonid – Investeerimisfondide bilansid
Muud ühisinvesteeringuettevõtjad	Euroala investeerimisfondide bilansid	EKP – Statistika – Finantsinstitutsioonid – Investeerimisfondide bilansid
Suurimad vastaspoole riskipositsioonid	Vastaspoole andmed	Allikas
Pangad	Panga bilanss	EBA kogu ELi hõlmav läbipaistvustest
Kindlustus	Kindlustuse bilanss	EIOPA kindlustusstatistika

II lisa. Juhtumiuuringud (illustreerival eesmärgil)

Finantsvõimendusega seotud süsteemne risk

Näitaja*

1. etapp	Finantsvõimenduse meetmed	Kohandatud brutofinantsvõimendus	FoF		HF		Tegelik		PE		Muu	
			AIF 1	90. protsentiil	AIF 2	90. protsentiil	AIF 3	90. protsentiil	AIF 4	90. protsentiil	AIF 5	90. protsentiil
			8x	1x	15x	11x	4x	2x	3x	1x	4x	2x
		Kohustustepõhine finantsvõimendus	AIF 1	90. protsentiil	AIF 2	90. protsentiil	AIF 3	90. protsentiil	AIF 4	90. protsentiil	AIF 5	90. protsentiil
			6x	1x	36x	8x	4x	2x	4x	1x	4x	1x
2. etapp	Mõju turule	Neto riskipositsioon (miljonit eurot)	AIF 1	90. protsentiil	AIF 2	90. protsentiil	AIF 3	90. protsentiil	AIF 4	3. kvartiiil	AIF 5	3. kvartiiil
			2300	353	50 000	2528	1500	295	170	81	230	185
	Kiirmüükidest tulenev risk	Likviidsusprofiil*	AIF 1	Mediaan	AIF 2	Mediaan	AIF 3	Mediaan	AIF 4	Mediaan	AIF 5	Mediaan
			12%	0%	0%	13 %	0%	0%	47%	0%	46%	0%
		Vähemlikviidsete varade osa	AIF 1	Mediaan	AIF 2	3. kvartiiil	AIF 3	90. protsentiil	AIF 4	90. protsentiil	AIF 5	90. protsentiil
			4%	3%	27%	25%	368%	400%	221%	113%	350%	119%
	Finantsasutustele mõju otsese ülekandumise risk	Finantsinstitutsioonide emiteeritud noteeritud aktsiatesse ja ettevõtete võlakirjadesse tehtud investeeringute pikk väärtus ning struktureeritud ja väärtpaberistatud toodete pikkade riskipositsioonide summa.	AIF 1	Mediaan	AIF 2	90. protsentiil	AIF 3	Mediaan	AIF 4	90. protsentiil	AIF 5	Mediaan
			2%	7%	41%	33%	0%	0%	0%	0%	0%	14%

Kodeering: roheline = keskmine või madal risk seda tüüpi AIFi kohta, oranž = kõrge risk seda tüüpi AIFi kohta (suhtelistes väärtustes), punane = kõrge risk AIFi kohta (absoluutsetes väärtustes).

*Kõrgemad väärtused tähendavad kõrgemaid riske, välja arvatud likviidsusprofiili puhul.

1. AIFe tuleks hinnata vastavalt indikaatorite absoluutväärtusele ja suhtelisele väärtusele võrreldes sama tüüpi AIFide ja muude AIFidega. Ülaltoodud näited (AIF 1–5) põhinevad tegelikel juhtumitel. Kõiki AIFe on olulisel määral finantsvõimendatud (kohustustepõhine finantsvõimendus > x3) ja seega tuleks nende suhtes läbi viia riskihindamine.
2. Indikaatori kõrge absoluutväärtus on tabelis toodud punasega. Kõrge suhteline väärtus võrreldes sama tüüpi AIFidega on toodud oranžiga. Roheline märgib madalat või keskmist väärtust. Iga indikaatori puhul toob tabel välja ka võrdluse asjakohase kirjeldava statistikaga sama kategooria AIFide puhul (näiteks võrdlus mediaani, 3. kvartili või 90. protsentiliga).
3. AIF 1 on suure finantsvõimendusega nii absoluutses arvestuses kui ka võrdluses sama tüüpi AIFidega (fondifondid). Selle peamine risk on seotud selle potentsiaalse turumõjuga, mis on tingitud selle kõrgest neto riskipositsioonist (2,3 miljardit eurot). Kiirmüükide ja finantsasutustele mõju otsese ülekandumise riskid näivad olevad piiratumad ja kooskõlas teiste sama kategooria AIFidega. Seega peaks pädev asutus kaaluma finantsvõimenduse limiitide kehtestamist sellele AIFile, kui nad ootavad sellelt AIFilt potentsiaalset turumõju, võttes arvesse tema tegutsemisturu sügavust (ehk selle võimet liigutada turuhindasid varade müümisel).
4. AIF 2 on suure finantsvõimendusega nii absoluutses arvestuses kui ka võrdluses sama tüüpi AIFidega. Selle peamine risk on seotud potentsiaalse turumõjuga, mis tuleneb selle väga kõrgest neto riskipositsioonist (50 miljardit eurot). Samuti omab see suhteliselt suurt osa vähemlikviidseid varasid (27% vara puhasväärtusest), sellel on vähemlikviidne profiil kui sama kategooria AIFidel (0% võrreldes 13%-ga) ja see on kokkupuutes finantseerimisasutustega (41% vara puhasväärtusest). Seega peaks pädev asutus kaaluma finantsvõimenduse limiitide kehtestamist sellele AIFile, eriti selleks, et vähendada selle potentsiaalset turumõju.
5. AIF 3 on rohkem finantsvõimendatud kui sama tüüpi AIFid ja sellel on suhteliselt kõrge neto riskipositsioon (1,5 miljardit eurot). Nagu suurem osa sellega sarnastest AIFidest, on AIF investeerinud mittelikviidsetesse varadesse (kinnisvara). See kombinatsioon võib viia kiirmüükideni olulise tagasiostmise episoodi korral. Samas ei näita AIFi likviidsusprofiil likviidsuspuudujääke. Seega peaks pädev asutus kaaluma finantsvõimenduse limiitide kehtestamist vastavalt AIFi tagasiostupoliitika sobivuse sügavamale analüüsile.
6. AIF 4 on rohkem finantsvõimendatud kui teised sama tüüpi AIFid ja sellel on teistega võrreldes suhteliselt kõrge neto riskipositsioon, mis samas on absoluutväärtuselt piiratud (170 miljonit eurot). Sarnaselt enamikule teistele AIFidele on see investeerinud mittelikviidsetesse varadesse (börsiväline kapital). See kombinatsioon võib viia kiirmüükideni olulise tagasiostmise episoodi korral. Samas ei näita AIFi likviidsusprofiil likviidsuspuudujääke. Seega peaks pädev asutus kaaluma finantsvõimenduse limiitide kehtestamist vastavalt AIFi tagasiostupoliitika sobivuse sügavamale analüüsile.
7. AIF 5 kuulub kategooriasse „muu“. See on rohkem finantsvõimendatud kui teised sama tüüpi AIFid ja sellel on teistega võrreldes suhteliselt kõrge neto riskipositsioon, mis samas on absoluutväärtuselt piiratud (230 miljonit eurot). AIF on suures ulatuses investeerinud vähemlikviidsetesse varadesse (börsiväline kapital), kuid sellel ei ole likviidsuspuudujääke. Võttes arvesse selle AIFi tüüpi („muu“), peaks pädev asutus

kaaluma finantsvõimenduse limiitide rakendamist selle AIFi ärimudeli ja eriti selle tagasiostupoliitika sobivuse sügavama analüüsi alusel.